

מאמר

עקב בצעד אגודל- גיל 4 חודשים

מהם הסימנים המאפיינים התקדמות תקינה אצל תינוקות בגילאי ארבעה חודשים

התפתחות ילדים היא תהליך שמתחיל מיום היוולדו של התינוק ועד לבגרותו. מתפקידנו

ההורים למדוד, לבדוק, לאבחן ולדעת כי התינוק שלנו מטפס נכון בטבלת ההתפתחות. לפניכם סימנים המאפיינים התקדמות תקינה אצל תינוקות בגילאי ארבעה חודשים.

החל מגיל ארבעה חודשים התינוק מתחיל להבין את יכולותיו השונות ולשלוט בגופו ובראשו. הוא מתחיל להתהפך ולהתקדם בזחילה על גבו באמצעות דחיפה מאסיבית של רגליו או בתחילתה של זחילה מסורתית. לא פעם הורים לתינוקות בני שלושה וארבעה חודשים מספרים כי תינוקם נמצא במיטתו בבוקר כאשר ראשו מוטה בקצה הקיצוני של המיטה, דהיינו הוא דחף עם רגליו במהלך הלילה ושינה תנוחה. התינוק היקר שלכם לומד עתה להשתמש בכוחו הקיים. הוא לומד להגדיל את קשת התנועה שלו, ואתם שם כדי ליהנות מן הצמיחה המתרחשת למול עיניכם ובעיקר כדי לתמוך.

החל מגיל ארבעה חודשים תינוקכם אמור לשלוט בשכיבה על הבטן בעודו מפגין שליטת ראש בקו האמצע. הוא עובר עם גופו לבסיס צר, דבר המעיד על תחילתן של העברות משקל, ואף עושה הפרדה התחלתית באזור הכתפיים. אצל ילדים בעלי התפתחות תקינה נצפה להבחין באיכות תנועה גמישה של מערכות שריר ושלד והמערכת הנורולוגית וכמובן באיזון חושי ורגשי.

כאשר תינוקכם שוכב על גבו, כדאי שתוודאו כי חוליות צווארו נוגעות במשטח, כי הוא מושיט ידיו לצעצועים, תופס רגל אחת בשתי ידיים ואף מכיר את הצד הנגדי. בזמן ישיבה ראשו יציב, רוב הרפלקסים נעלמים וחלקם משתכללים.

מבחינת הפן התקשורתי התינוק צריך ללפות או לשחרר ידיים בעזרת משחקי אצבעות, ללחוץ אמות וכפות ידיים זו אל זו, לתפוס או להחזיק חפץ למספר שניות ללא מעורבות האגודל ואף לשחרר אותו באופן שאינו רצוני.

התפתחות מהירה

מדי?

מטרתנו לכוון את התינוק אל עבר השלבים המוגדרים ואף לנסות למנוע את זירוזם של שלבים התפתחותיים. אם למשל התינוק מנסה למשוך את עצמו לעמידה כבר בגיל שלושה - ארבעה חודשים, כדאי להימנע מלהעמידו. אם הוא כבר משתוקק ללכת, יש להימנע מלהוליך אותו לפני שהצליח לעמוד בעצמו. עלינו ללמד אותו כי עליו לעמוד ראשית וללכת בכוחות עצמו.

ישנם לא מעט תינוקות שממהרים יותר מאחרים, דהיינו יושבים, זוחלים ואף נעמדים בגילאים מוקדמים. ההורים צוהלים בגאווה, ובהחלט מדובר בתחושה טבעית. עם זאת, מומחים רבים טוענים שהתפתחות מוטורית מוקדמת עשויה להוביל לקושי בהתפתחות מוטורית רגשית מאוחרת, או אפילו לבעיות שונות כמו ליקוי למידה. במחקרים שנעשו בנושא התגלה כי דווקא ילדים שדילגו על שלבי התפתחות הביעו תסכול כאשר נדרשו לבצע פעולות מוטוריות כמו: תפיסת כדור או אחיזת עפרון.

מוטוריקה גסה או עדינה?

ההתפתחות המוטורית תלויה בקשר ובעידוד שהתינוק מקבל מהוריו. מוטוריקה גסה היא מיומנות בסיסית שמופיעה עוד לפני יכולתו של התינוק להשתמש בשפה ודרכה ניתן לבדוק התפתחות. המוטוריקה העדינה נשלטת על ידי פיתוח מיומנויות שיש לבצע בעזרת הידיים: ציור, פיסול, אחיזת פינצטה, אבל לא רק. היא יכולה להתבטא בהליכה על קצות האצבעות, דילוג, ובכלל במיומנויות שהן דקות יותר.

הפעילות המוטורית יכולה לפתח מודעות אצל ההורים, לגבי תחומים בהם הילד מתקשה. במשחקיות השונות, הפארקים הציבוריים או הג'מבורי, יכולים ההורים להבחין בקושי מולד הנובע למשל מחוסר שיווי משקל. ההורה גם יכול לבחון את התנהגות ילדו בהתאם לילדים אחרים בני גילו.

במידה ונראה קושי עם פעילות מסוימת, כדאי ואף מומלץ לפנות לאבחון פיזיותרפיסטי - נוירו התפתחותי דרך המרכזים להתפתחות הילד המפוזרים ברחבי הארץ.